

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **N. C.**, zast. JUDr. Evou Květenskou, advokátkou, se sídlem v Praze 8, Křižíkova 16, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2005, č. j. 3 Az 8/2005 - 34,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek městského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 28. 1. 2005, č. j. OAM-85/LE-04-07-2005. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného správního orgánu, stěžovatelka zejména uváděla, že podle informací matky jí v Moldávii hrozí nebezpečí ohrožení života ze strany mafie, která provozuje vydírání a prostituci a rodinu stěžovatelky již vydírala; odkazovala na propojenost mafie a vládních struktur. Stejně tak uváděla, že jí hrozí nebezpečí i z důvodu svého politického smýšlení. Dovožovala naplnění § 12 zákona o azylu.

V napadeném rozsudku dospěl Městský soud v Praze, obdobně jako žalovaný správní orgán, k závěru, že stěžovatelka zemi původu neopustila z důvodů upravených zákonem

o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Městský soud v Praze přisvědčil žalovanému správnímu orgánu v tom, že stěžovatelkou uváděné důvody nelze podřadit pod důvody vymezené § 12 zákona o azylu. Z hlediska takto uváděných důvodů žádosti o udělení azylu se městský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Městský soud v Praze tak neshledal naplnění žádného žalobního bodu a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížnost stěžovatelka podala z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedla, že městský soud přehlédl, že skutečným důvodem pro podání žádosti o azyl nebyly finanční a studijní problémy, nýbrž vydírání a vyhrožování rodině stěžovatelky ze strany lidí napojených na organizovaný zločin, které započalo v důsledku trestního stíhání stěžovatelky v České republice. K tomuto dále uvedla, že vydírání a vyhrožování sice směřovalo vůči jejím rodičům, avšak v případě návratu do Moldávie bude tomuto vydírání či útokům ohrožujícím její integritu, jak výslovně uvedla, vystavena i její osoba. Stejně tak uvedla, že tento důvod žádosti o azyl se snažila vysvětlit, avšak z důvodu neznalosti českého jazyka a neustanovení advokáta soudem, z čehož dovozuje i naplnění důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., mohly některé formulace působit zavádějícím dojmem.

Na základě výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení shora označeného rozhodnutí Městského soudu v Praze a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný poskytl na výzvu soudu ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovil souhlas se závěry soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpení podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpení pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu přitom stanoví, že *žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.*

Nejvyšší správní soud konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko pro pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným nebezpečím.

Jak Nejvyšší správní soud zjistil z obsahu správního spisu, stěžovatelka podala dne 25. 1. 2005 žádost o udělení azylu, ve které uvedla, že zemi původu opustila v srpnu 2003, protože tam měla problémy ve škole, přerušila studium a odjela načas z Moldavska. Cestovala z Moldavska s přítelem přes Ukrajinu a Polsko do České republiky. Do Polska měla oficiální vízum a také si tam hledala pár dní práci. Potom přicestovala do Prahy, což bylo na začátku srpna 2003. V současné době žádá o azyl, protože se nemůže vrátit do Moldavska, má strach z mafie, která se zabývá prostitucí. Mohli by ji i zabít. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 25. 1. 2005 stěžovatelka uvedla v podstatě obdobné skutečnosti. K problémům se studiem dále uvedla problémy ve škole souvisely zejména s tím, že neměla peníze na zkoušky a také na ostatní výdaje, jako je cestovné a stravování. Také potřebovala peníze na operaci kyčlí. Odejela, protože si chtěla vydělat peníze na školu a také na operaci. Z protokolu přitom vyplynulo, že se v České republice zdržovala nelegálně a měla zde v úmyslu pracovat. Krátce po příjezdu do České republiky, koncem srpna 2003, stěžovatelku vyhledala přítelkyně se známou, také z Moldavska, s požadavkem, aby mohly u stěžovatelky nějakou dobu bydlet. Začaly ale provozovat prostituci, stěžovatelka byla proti, chtěla, aby se ženy odstěhovaly, ale dopadlo to tak, že ona sama si začala shánět jiný byt. Dne 23. 9. 2003 je všechny zadržela policie a stěžovatelku obvinili z omezování osobní svobody a zneužívání žen za účelem pohlavního styku. Ode dne zadržení až do dne podání žádosti o udělení azylu a sepsání protokolu k žádosti byla stěžovatelka ve vazbě. Dále uvedla, že pro případ návratu do Moldavska má strach z mafie, která se zabývá organizovanou prostitucí. Ze spisu přitom vyplynulo, že při sepsu žádosti o udělení azylu a stejně tak i při sepsu protokolu o pohovoru k důvodům udělení azylu byl stěžovatelce k dispozici tlumočník.

S ohledem na výše uvedené je Nejvyšší správní soud toho názoru, že stěžovatelka žádá o udělení azylu z důvodů ekonomických (v Moldávii přerušila studium, neměla dostatek finančních prostředků, vycestovala do České republiky a měla v úmyslu zde pracovat), a dále pak z obav ze soukromých osob (mafie) pro případ návratu do Moldavska. Důvody pro obavy z mafie přitom u stěžovatelky nastaly v důsledku trestního stíhání stěžovatelky

v České republice, a podle vlastního vyjádření, konkretizovaného stěžovatelkou až v žalobě, se o nebezpečí vydírání dozvěděla od své matky, která uvedla, že mafie již rodinu vydírá.

Jak bylo vícekrát judikováno zdejším soudem, žádost o azyl, jejímiž důvody jsou ekonomické důvody v zemi původu, je zjevně nedůvodná. Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40, v němž se uvádí: *V žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu.* Obdobně bylo stejně tak judikováno, že zjevně nedůvodnou je žádost o azyl z důvodu potíží se soukromými osobami, mafií (např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, plyne, že *Žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami (s tzv. mafií) v zemi původu je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu zřejmě bezdůvodná a to tím spíše, pokud žadatel podal žádost o azyl až po delším pobytu v České republice, což svědčí tomu, že důvodem žádosti nebyly problémy žalobce se státními orgány v zemi původu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*

Nejvyšší správní soud v souzené věci tuto nedůvodnost dovodil i v případě kumulace těchto důvodů a dovozuje, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem pokud takovou žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž městský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Nejvyšší správní soud se přitom plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i městským soudem, neboť ani podle názoru zdejšího soudu stěžovatelka netvrdila, že je pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit uváděným námitkám stran nezjištění úplného skutkového stavu.

Nejvyšší správní soud rovněž uvádí, že všechny námitky stran skutkového stavu, a to včetně uváděných obav z mafie, které stěžovatelka konkretizovala a podrobněji rozvedla až v žalobě, bylo nutno posuzovat pod zorným úhlem toho, co stěžovatelka uváděla v řízení před žalovaným správním orgánem. Před správním orgánem stěžovatelka toliko obecně, bez bližšího vysvětlení, uváděla, že pro případ návratu do Moldavska má strach z mafie, která se zabývá organizovanou prostitucí, a až v žalobě potom doplnila, že podle informací její matky začala mafie vydírat rodinu a nebezpečí hrozí i stěžovateli po jejím návratu do Moldavska. Takto konkretizovaná skutečnost tedy před žalovaným správním orgánem uvedena nebyla a proto ji žalovaný ani zohlednit nemohl. Soud podle ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s. při následném přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu. Svůj význam sehrává i skutečnost, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 zákona o azylu. S ohledem na zjištěný skutkový stav žalovaným správním orgánem, a tady zejména s ohledem na údaje a skutečnosti, které uváděla stěžovatelka od samého počátku azylového řízení, se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje s jeho závěry, a stejně tak i s následnými závěry městského soudu o tom, že stěžovatelkou uváděné důvody

nelze podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu, a za tohoto stavu věci bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu plně opodstatněné. Nejvyšší správní soud pro podporu svých tvrzení odkazuje i na dosavadní judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, ze kterého mj. vyplývá, že *byla-li žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci, vztahující se k důvodům udělení azylu.*

Pod tímto zorným úhlem potom Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit námitce obsažené v kasační stížnosti, že soud přehlédl, že skutečným důvodem pro podání žádosti o azyl nebyly studijní a finanční problémy, nýbrž vydírání a vyhrožování rodině stěžovatelky ze strany lidí napojených na organizovaný zločin, které započalo v důsledku trestního stíhání stěžovatelky v České republice. Stejně tak Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli ani v tom, že opravdový důvod žádosti o azyl neuvedla z důvodu neznalosti českého jazyka. Jak vyplynulo ze správního spisu stěžovatelka měla při koncipování žádosti o azyl, jakož i protokolu o pohovoru k důvodům žádosti azyl k dispozici tlumočnicka a mohla pregnantně vyjádřit pravé důvody žádosti o azyl, což však neučinila.

Lze tak shrnout, že Nejvyšší správní soud neshledal naplnění označeného důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přitom nemohl stěžovateli přisvědčit ani v doplňující námitce vztahující se k důvodu vymezeném v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal, že by z důvodu neustanovení advokáta v řízení o žalobě došlo k zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, jak uváděla stěžovatelka. Ani v této námitce tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v souzené věci neshledal na základě tvrzených skutečností naplnění žádného z namítaných stížnostních důvodů.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu